

УКРАЇНСЬКА ВИШИВАНКА ТА ЇЇ РОЛЬ У РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ВИШИВКИ

Традиційний одяг дає можливість людині виразити своє етнічне походження, світогляд і готовність зберегти елементи своєї культури. Саме вишиванка є таким елементом народного вбрання в Україні. Вишивка хрестиком та вишиті геометричні елементи на одязі, як відомо з історії, виконували сакральну захисну функцію, оберігаючи від хвороб та бід. Тому предки вишивали воріт, поділ, горловину, манжети. Так вони прагнули захистити частини одягу, на яких тканину закінчувалася і з'являвся доступ до тіла людини [1]. Нині вишиті сорочки представлені не лише на етнографічних виставках, вишиванка - це головний наряд на Параді Вишиванки або в День Вишиванки, що запроваджені українцями. Хоча обидва заходи вперше були організовані в Україні через високу еміграції українців, вони охопили понад півсотні країн, де беруть участь не лише українці, а й представники приймаючого суспільства. І головною метою організаторів є збереження українських цінностей та народних традицій виготовляти та носити вишиванку, що також тісно пов'язані з етнічною та національною самосвідомістю та ідентичністю українців. Отже, вишиванка є важливою складовою життя українця, зважаючи на вражаючі події, присвячені їй.

В умовах військової агресії ворога ми вкотре звертаємося до джерел нашої ідентичності, які надають нам сили й наповнюють наші серця вірою у перемогу. Одним із таких джерел, які складають основу нашої ідентичності є вишиванка. Варто зазначити, що для українця вишиванка – це не просто одяг. Він вбачає в цьому щось дуже особистісно-цінне, родинне, святе. Вишивка – це символ, який зберігає коріння українського народу, його ідентичність, допомагає краще розуміти свою ментальність. За вишиванкою криється відображення нашої історії, міфології, релігії, а також прадавнє мистецтво наших предків, душа народу, у якому зашифровано його генетичний код [2].

Наш народ зберіг національний одяг як символ, через всі віковічні страждання й утиски, які довелося зазнати від окупантів. У цьому факті – збереження національного одягу – проявився здоровий народний інстинкт [2].

Тривалі дослідження та різноманітні колекції свідчать про перетворення української народної вишивки на стилізовану логограму, яка підкреслює вірність української громади своїй етнічній спадщині.

Традиційна вишивка сьогодні є одним із найпопулярніших проявів українського народного мистецтва не тільки на території України, а й поза її межами [1]. Цей масовий ентузіазм був комерціалізований із значним успіхом і знайшов своє відображення в перенесенні українського дизайну вишивки хрестиком за допомогою техніки друку, декалькоманії та випалювання по дереву

на різноманітні нетрадиційні поверхні: скляний посуд і різноманітні керамічні вироби (від ваз для квітів до попільничок), абажури, візитні картки, будь-які побутові предмети, фотоальбоми та футболки створюються так, ніби вони вишиті.

Вишивка як техніка оздоблення тканин відіграє важливу роль у повсякденному житті людини [3]. Витвори естетичної вишивки мають культурну цінність. З розвитком робототехніки та штучного інтелекту ці технології були вивчені та застосовані в процесі вишивання.

Застосування технологій робототехніки та штучного інтелекту в основному можна розглянути з трьох аспектів: комп'ютеризовані роботизовані системи вишивки широко використовуються для масового виробництва вишитих текстильних виробів, передові технологічні системи та методи значно полегшили розробку розумних текстильних виробів, а штучний інтелект відіграє важливу роль у спадковості, інновації та захисті традиційного ремісничого мистецтва вишивки [4].

Висновки. Вишита сорочка - це символ, що об'єднав усіх українців з різними національними чи політичними поглядами, мовними чи релігійними переконаннями. Вишиванка для українця є проявом ідентичності та сучасною зброєю проти агресора. Перемога, здобута через наполегливу визвольну боротьбу воїнів-українців у цій війні, допоможе зберегти найдорожчий скарб – націю та її унікальну національну культуру. Носити вишиванку сьогодні стає усе більш модною та ексклюзивною тенденцією і перетворюється на модний бренд України у світі.

Сучасні технології дозволяють нам наносити елементи вишивки на будь-яку поверхню, включаючи різноманітний текстиль. Автоматизована вишивка дозволяє урізноманітнити дизайн швейних виробів, збагатити композицію костюма. Програмовані роботизовані вишивальні машини значно підвищили ефективність виробництва вишитих текстильних виробів і сприяли розвитку електронних текстильних виробів. Штучний інтелект, головним чином технологія глибокого навчання, приносить значні переваги створенню естетичної вишивки.

Література:

1. Варивончик А. В. Витоки та історична еволюція вишивки як складової традиційного українського одягу. *Вісник Київського Національного Університету Культури і Мистецтва. Серія «Мистецтвознавство»*. 2011. №25. С. 5 – 16.
2. Воропай О. Звичаї українського народу: етнографічний нарис. Мюнхен : УКРАЇНСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО, 1958. Т. 2. 182 с.
3. Мельник Л. М., Конотоп А. С., Кизимчук О. П. Застосування традиційних національних елементів оздоблення в сучасному одязі. *Art and Design*. 2018. №2. С. 51 – 58.
4. Боса Т. Ю. Технологія автоматизованого вишивання одягу в залежності від дизайну. *Наукові записки молодих учених*. 2018. №2. URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/ojs/index.php/SNYS/article/view/1578>.